

بررسی دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در خصوص ارتباط بین نحوه ی رفتارهای آموزشی اساتید بالینی با اضطراب دانشجویان سال ۸۶-۱۳۸۵

پژوهشگران: شهربانو لطیفی^۱، شاهرخ مقصودی^۲، مینو میترا چهرزاد^۳، دکتر آبتین حیدرزاده^۴

۱) کارشناس ارشد آموزش پرستاری(گرایش داخلی - جراحی)

۲) کارشناس ارشد آموزش پرستاری(گرایش مدیریت پرستاری)، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

۳) کارشناس ارشد آموزش پرستاری(گرایش اطفال)، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

۴) دکتری پزشکی اجتماعی، استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان

چکیده:

مقدمه: چگونگی رفتارهای آموزشی اساتید بالینی پرستاری و ارتباط آنها با دانشجویان، ممکن است به طور مثبت و یا منفی بر اضطراب و متعاقباً یادگیری و عملکرد دانشجویان تاثیر بگذارد.

هدف: هدف از این مطالعه تعیین ارتباط بین نحوه ی رفتارهای آموزشی اساتید بالینی با اضطراب دانشجویان از دیدگاه دانشجویان پرستاری دانشکده های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی گیلان بوده است.

مواد و روشها: در این پژوهش ۱۷۱ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گیلان که به کارآموزی اشتغال داشتند، به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه ای مشتمل بر دو بخش مشخصات فردی، بررسی رفتارهای آموزش بالینی و پرسشنامه اضطراب آشکار اشیپیلبرگر بود که توسط واحدهای مورد پژوهش در محیط های کارآموزی تکمیل گردید.

نتایج: نتایج این پژوهش نشان داد که ارتباط معکوس و معنی دار بین رفتارهای آموزش فردی ($r = -0/63$ و $P < 0/0001$) و رفتارهای آموزش حرفه ای ($r = -0/47$ و $P < 0/0001$) اساتید بالینی با اضطراب آشکار دانشجویان وجود دارد به نحوی که با قوی تر شدن رفتارهای آموزشی اساتید، اضطراب دانشجویان کاهش می یابد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده، اساتید بالینی پرستاری باید هوشیار باشند که رفتارهای آموزشی آنها به دانشجویان در کنترل اضطراب خود در محیط بالینی کمک می نماید.

واژه های کلیدی: آموزش پرستاری، آموزش بالینی، رفتارهای آموزشی، اضطراب

مقدمه:

اضطراب آنها را تهدید می کند، دانشجویان پرستاری می باشند(۳). در مطالعه عظیمی و ضرغامی(۱۳۸۳) ۱۰/۱ درصد از دانشجویان پرستاری از اضطراب آشکار در حد شدید و بسیار شدید رنج می بردند(۴). مطالعه رویستا(۲۰۰۶) نیز نشان داد که ۸۰ درصد دانشجویان پرستاری در محیط بالینی و در تعامل با مدرس از اضطراب آشکار در سطح متوسط رنج می برند(۵). در مطالعه وافیکا و جهاد(۲۰۰۷) اضطراب آشکار دانشجویان پرستاری مورد پژوهش با میانگین و انحراف معیار $8/63 \pm 46/52$ بود که بر اساس ابزار اشیپیلبرگر نسبتاً بالا می باشد(۶). در مطالعه وایت و همکاران(۲۰۰۶) میانگین و انحراف معیار اضطراب آشکار دانشجویان پرستاری مورد پژوهش بر اساس ابزار

آموزش پرستاری فرآیندی است که از یک سری اعمال نظام مند، مداوم و طراحی شده تشکیل شده است و دارای دو حیطه آموزش نظری و بالینی است(۱). آموزش بالینی ایده آل، همان فرآیند آماده سازی دانشجویان پرستاری جهت پذیرش نقش های مختلف در عرصه های خدمات بهداشتی درمانی است و ارزش آن در توسعه حرفه ای و کسب مهارت های بالینی پرستاری غیرقابل انکار است(۲).

وجود هر نوع مشکل در بخش آموزش بالینی، کارآیی و بازدهی این بخش از آموزش پرستاری را دچار نقصان می سازد و اضطراب یکی از این مشکلات است. از جمله دانشجویانی که به طور بالقوه خطر

وجودشان برای یادگیری دانشجویان مثرتر نخواهد بود، بلکه ممکن است به دلیل ایجاد تنش و اضطراب در دانشجویان خود مانعی بر سر راه یادگیری آنان به حساب آیند(۱۵).

مدرسان بالینی نیز با مشکلات زیادی از جمله چگونگی بکارگیری دانسته های نظری در عمل و درگیر نمودن دانشجویان در تجارب بالینی، با توجه به منابع و فرصت های محدود در محیط های بالینی، روبرو می باشند، لذا محققان تاکید دارند که خصوصیات مدرس در موفقیت او جهت تسهیل یادگیری دانشجویان در محیط های بالینی از اهمیت زیادی برخوردار است(۱۶، ۱۷، ۱۸ و ۱۹). بنابراین حرفه پرستاری به اساتید برانگیزنده ای نیاز دارد که شایستگی و خلاقیت لازم برای آموزش بالینی را داشته و در زمینه تعیین مؤثرترین روشها برای آموزش مهارت های بالینی کوشا باشند(۱۲). در مطالعه شکورنیا(۱۳۸۴) دانشجویان با تفاوتی اندک هر سه ویژگی حرفه ای، علمی و فردی استاد را مهم ارزیابی نموده اند(۲۰). آموزش پرستاری نباید فقط به اجرای فلسفه آموزش، اهداف و محتوای آموزش متکی باشد، بلکه باید به نقش اساتید بالینی، رفتارها، روش های تدریس و ارزشیابی نیز توجه کافی مبذول گردد(۲۱ و ۲۲). جهت دستیابی به این امر مهم، لازم است که مولفه های آموزشی از جمله ابعاد مختلف رفتارهای آموزشی اساتید بالینی پرستاری مورد بررسی قرار گیرند و با عنایت به اینکه هدف اصلی آموزش و تدریس و مشتری های واقعی درس و استاد، دانشجویان می باشند، دیدگاه آنان به عنوان یک بخش مهم در برنامه های آموزش، باید در نظر گرفته شود. لذا پژوهش حاضر در راستای ارتقای کیفیت آموزش دانشجویان پرستاری که آینده سازان حرفه پرستاری هستند با هدف تعیین دیدگاه دانشجویان پرستاری در خصوص ارتباط بین نحوه ی رفتارهای آموزشی اساتید با اضطراب دانشجویان طراحی شده است.

اشپیلبرگر $7/9 \pm 42/2$ بود که از میانگین نرم در جامعه بزرگسالان بیشتر است(۷). در مطالعه شریف و معصومی(۲۰۰۵) کلیه دانشجویان پرستاری شیراز اظهار کردند که در کارآموزی های خود دچار اضطراب می شوند(۸). همچنین شریف در مطالعه دیگر خود(۲۰۰۴) با بکارگیری پرسشنامه اضطراب هامیلتون وجود اضطراب در اکثر دانشجویان پرستاری شیراز را گزارش نمود(۹).

عوامل اضطراب آور متعددی در آموزش بالینی پرستاری مطرح می شود که ممکن است مانعی بر سر راه یادگیری و عملکرد دانشجویان ایجاد کند. در این میان نحوه رفتارهای آموزشی اساتید بالینی یکی از مهمترین عوامل اضطراب آور دانشجویان پرستاری می باشد(۱۰ و ۱۱). مطالعه کوک(۲۰۰۵) نشان داد که بین رفتارهای آموزشی فردی و حرفه ای اساتید بالینی با اضطراب دانشجویان ارتباط معکوس و معنی داری ($P < 0/01$) وجود دارد(۱۲). هم چنین نتایج مطالعه موسوی(۱۳۸۳) که به بررسی عوامل تاثیرگذار بر روند آموزش بالینی پرداخته بود، نشان داد که ۹۶ درصد واحدهای مورد پژوهش بر تاثیر نحوه ی ارتباط مدرس با دانشجو بر بروز اضطراب در دانشجو تاکید دارند. همچنین ۹۴ درصد همین نمونه ها وجود مدرسان کارآمد و برنامه ریزی دقیق آموزشی را مهم ترین عوامل تاثیرگذار بر روند آموزش نظری و عملی برشمردند(۱۳). کیم(۲۰۰۳) نیز در مطالعه خود نشان داد که یکی از اضطراب آورترین موقعیت هایی که دانشجویان در محیط های بالینی با آن روبرو هستند، ارزشیابی بالینی می باشد($P < 0/04$)(۱۴).

دانشجویان پرستاری اغلب جوانانی هستند که شخصیت شان انعطاف پذیر بوده و از طریق الگو قراردادن مدرس خود به آسانی قابل شکل گیری می باشند و در این روند، چنانچه اساتید بالینی پرستاری صلاحیت احراز این سمت را چه از نظر علمی و چه از نظر شخصیتی نداشته باشند، نه تنها

روش کار:

این پژوهش یک تحقیق توصیفی - تحلیلی است که محیط آن بخش های مختلف مراکز آموزشی - درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان (محل کارآموزی دانشجویان پرستاری) هستند و جامعه این پژوهش را تمام دانشجویان سال های دوم، سوم و چهارم کارشناسی پیوسته دانشکده های پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت و شرق گیلان که همزمان مشغول کارآموزی بودند تشکیل می دهد. ۱۷۱ نفر از این دانشجویان که به صورت سرشماری انتخاب شدند، نمونه پژوهش را تشکیل می دادند. واحدهای مورد پژوهش می بایست در یکی از بخش های داخلی - جراحی، روان پرستاری، کودکان، بهداشت جامعه، بهداشت مادران و نوزادان و یا مدیریت مشغول کارآموزی بوده و در زمان نمونه گیری حداقل شش روز از کارآموزی آنها در هر بخش سپری شده باشد. از نظر سن و جنس نیز محدودیتی وجود نداشت. ابزار گردآوری داده ها شامل سه پرسشنامه بود: "مشخصات فردی"، اضطراب آشکار اسپیلبرگر"، و "بررسی رفتارهای آموزش بالینی" که ۲۲ عبارت آن مربوط به رفتار فردی و ۲۲ عبارت مربوط به رفتار حرفه ای استاد می شد و هر سه قسمت بر اساس مقیاس پنج نقطه ای تکرار زمانی لیکرت اندازه گیری می شد. امتیاز هر قسمت از ۲۲ تا ۱۱۰ متغیر بوده و همچنین نمرات کمتر از ۵۵ ضعیف، بین ۵۵ - ۸۲/۵ متوسط و بالاتر از ۸۲/۵ آموزش بالینی قوی محسوب می شد. برای تعیین اعتبار علمی از روش اعتبار محتوی و برای تعیین اعتماد علمی از مطالعه مقدماتی و آزمون

تحلیل پایایی آلفای کرونباخ استفاده شد. ضریب پایایی آلفای کرونباخ برای پرسشنامه اضطراب ۰/۹۰، رفتارهای آموزش بالینی ۰/۹۴ و برای زیر گروه های رفتارهای آموزش فردی و حرفه ای به ترتیب ۰/۸۷ و ۰/۸۹ به دست آمد.

پس از تعیین اعتماد و اعتبار علمی ابزار، پرسشنامه در محیط پژوهش بین دانشجویان توزیع شده و بلافاصله بعد از تکمیل جمع آوری می شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های آماری تحلیل همبستگی پیرسون و کوواریانس استفاده شد. پردازش اطلاعات توسط نرم افزار SPSS12 صورت گرفت.

نتایج:

یافته ها نشان داد که رفتارهای آموزش فردی اساتید بالینی از دیدگاه ۶۰/۲ درصد واحدهای مورد پژوهش و رفتارهای آموزشی حرفه ای اساتید بالینی از دیدگاه ۵۷/۳ درصد واحدهای مورد پژوهش قوی بوده و همچنین میانگین و انحراف معیار نمره اضطراب آشکار دانشجویان $9/95 \pm 40/07$ بوده است. آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین هر دو بعد رفتاری اساتید بالینی با اضطراب دانشجویان ارتباط معکوس و از لحاظ آماری معنی دار وجود دارد و این همبستگی در مورد رفتارهای آموزشی فردی ($P < 0/0001$ و $r = -0/63$) و رفتارهای آموزشی حرفه ای ($P < 0/0001$ و $r = -0/47$) بوده است (جدول شماره ۱ و ۲).

جدول شماره (۱): ارتباط بین رفتارهای آموزشی فردی اساتید بالینی با اضطراب واحدهای مورد پژوهش

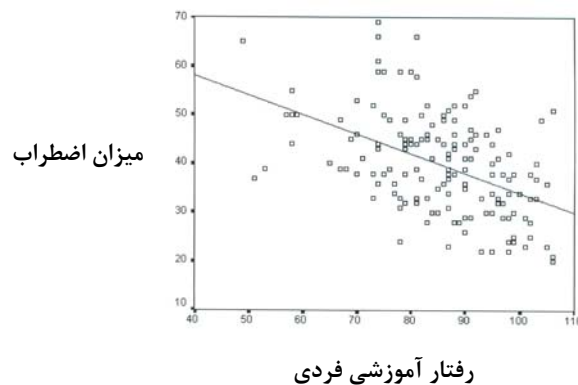
متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	r	p-value
اضطراب	۱۶۶	۴۰/۰۷	۹/۹۵	-۰/۶۳۴	$p < 0/0001$
رفتار فردی اساتید	۱۶۳	۸۵/۷۴	۱۵/۴۲		

جدول شماره (۲): ارتباط بین رفتارهای آموزشی حرفه ای اساتید بالینی با اضطراب واحدهای مورد پژوهش

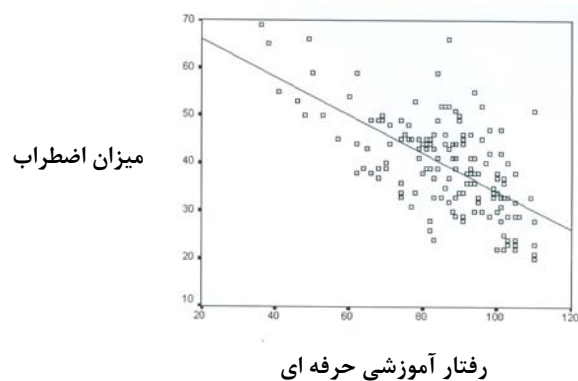
متغیر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	r	p-value
اضطراب	۱۶۶	۴۰/۰۷	۹/۹۵	-۰/۴۷۲	p<۰/۰۰۰۱
رفتار فردی اساتید	۱۶۳	۸۵/۷۴	۱۵/۴۲		

نمودار پراکنش رسم شده نیز این ارتباط را نشان می دهد به نحوی که با قوی تر شدن رفتار اساتید، اضطراب دانشجویان کاهش می یابد (نمودارهای شماره ۱ و ۲). همچنین آزمون تحلیل کوواریانس نشان داد که تاثیر تعاملی متغیرهای سن ($P < ۰/۰۰۶$)، وضعیت

تاهل ($P < ۰/۰۲۱$) و واحد کارآموزی یعنی کارآموزی / کارآموزی در عرصه ($P < ۰/۰۴۵$) با رفتار آموزشی استاد ($P < ۰/۰۱۰$) بر روی اضطراب دانشجویان معنی دار بوده است. به عبارت دیگر متغیرهای سن، وضعیت تاهل و واحد کارآموزی به عنوان متغیرهای مداخله گر شناخته شده اند.

نمودار شماره (۱): ارتباط بین نحوه ی رفتارهای آموزشی فردی اساتید بالینی با اضطراب واحدهای مورد پژوهش

نمودار شماره (۲): ارتباط بین نحوه ی رفتارهای آموزشی حرفه ای اساتید بالینی با اضطراب واحدهای مورد پژوهش

بحث و نتیجه گیری:

بر اساس یافته های این پژوهش رفتارهای آموزشی فردی و حرفه ای اساتید بالینی از دیدگاه اکثریت واحدهای مورد پژوهش قوی بوده است که با تحقیق کوک (۲۰۰۵) کاملاً هماهنگ است (۱۲). به نظر می رسد که علت این یافته ها برخورداری اساتید بالینی از آگاهی، نگرش و مهارت های لازم در دانشکده های مورد پژوهش باشد. این در حالی است که وضعیت اضطراب دانشجویان مورد پژوهش با توجه به نمره کسب شده از ابزار بررسی اضطراب اشپیلبرگر در حد متوسط می باشد (با توجه به نمره ۴۳ که میانگین نرم نمره اضطراب جامعه بزرگسالان در ایران محسوب می شود) (۲۳و۶). اما در مطالعه وافیکا و جهاد (۲۰۰۷) میانگین و انحراف معیار اضطراب آشکار دانشجویان پرستاری $۴۶/۵۲ \pm ۸/۶۳$ و در مطالعه وایت و همکاران (۲۰۰۶) $۴۲/۲ \pm ۷/۹$ بود که نمرات اضطراب نسبتاً بالایی محسوب می شوند (۷و۶).

همچنین یافته های دیگر این پژوهش نشان دادند که بین رفتارهای آموزشی فردی و حرفه ای اساتید بالینی و اضطراب دانشجویان ارتباط معکوس و معنی دار وجود داشته است که این ارتباط در مورد بعد فردی قوی تر بود. کوک (۲۰۰۵) نیز به این نتیجه رسیده بود که رفتارهای آموزشی برانگیزنده قوی اساتید بالینی موجب کاهش اضطراب آشکار دانشجویان پرستاری و برعکس رفتارهای آموزشی برانگیزنده ضعیف اساتید بالینی موجب افزایش اضطراب آشکار دانشجویان پرستاری می شود و این در مورد بعد فردی محسوس تر بود (۱۲). در مطالعه لاکن و نوربرگ (۲۰۰۵) میزان اضطراب دانشجویان پرستاری به طور قابل ملاحظه ای در اثر رفتارهای آموزشی فردی اساتید بالینی شان کاهش یافته بود (۲۴). در مطالعه اسپرنگل (۲۰۰۴) میزان اضطراب دانشجویان پرستاری بخصوص دانشجویان سال های پایین، به طور قابل ملاحظه ای در اثر رفتارهای آموزشی فردی

اساتید بالینی شان کاهش یافته بود (۲۵). مطالعه کیم (۲۰۰۳) در ارتباط با موقعیت های اضطراب آور دانشجویان پرستاری در محیط بالینی، نشان داد که ارتباط مثبت و از لحاظ آماری معنی دار بین اضطراب دانشجویان و رفتارهای آموزشی حرفه ای مدرسین بالینی وجود دارد (۱۴). تروپ و لو (۲۰۰۳) در مطالعه خود ارتباط قوی بین اضطراب بالا و کاهش توانایی های تفکر انتقادی (به عنوان یکی از شاخص های آموزش پرستاری) پیدا کردند (۲۶). در یک تدریس اثربخش، علاوه بر شایستگی حرفه ای، توان علمی و تسلط استاد بر موضوع درس، شخصیت و ویژگی های اخلاقی او نیز به عنوان شاخص های دیگر نظر و توجه دانشجویان را جلب می کند (۲۸). با توجه به مطالب فوق می توان گفت که هر دو بعد رفتاری از نظر دانشجویان پرستاری حائز اهمیت می باشد ولی برای رفتارهای آموزشی فردی اهمیت بیشتری قائل هستند. ناگفته نماند بین دو بعد فردی و حرفه ای ابزار پژوهش حاضر همبستگی زیادی وجود دارد لذا تعمیم این یافته باید با احتیاط صورت گیرد.

یافته دیگر این بود که تاثیر متغیرهای تاهل، سن و واحد کارآموزی بر روی اضطراب دانشجویان معنی دار است. از مسائل عاطفی مهم که دانشجویان در طی تحصیل با آن درگیر هستند مسئله ازدواج است. چه از لحاظ دوره سنی که دانشجویان در آن قرار دارند و چه از لحاظ عوامل فرعی دیگر مانند آشنایی های داخل دانشگاهی، این نیاز طی دوره دانشجویی تشدید می گردد.

در ارتباط با سن و واحد کارآموزی، کوک (۲۰۰۵) در مطالعه خود نشان داد که بین سطوح اضطراب آشکار دانشجویان پرستاری سال های پایین و بالا از لحاظ آماری اختلاف معنی دار وجود نداشت یعنی دانشجویان سال بالا نیز به اندازه دانشجویان سال پایین از اضطراب رنج می بردند (۱۲). اما به نظر می رسد که علت وجود ارتباط معنی دار در پژوهش ما

- 8- Sharif, F. Masoumi. S. A qualitative study of nursing student experiences of clinical practice. *BMC nursing*. 2005. 4(6): 1-14.
- 9- Sharif, F. Armitage, P. The effect of psychological and educational consulting in reducing anxiety in nursing students. *Journal of psychiatric and mental health nursing*. 2004. 11: 386-392.
- 10- Edelman, M. Ficorelli, C. A measure of success: Nursing students and test anxiety. *Journal for nursing in staff development*. 2005. 21(2): 55-59.
- 11- Goldsmith, M. Stewart, L. Ferguson, L. Peer learning partnership: An innovative strategy to enhance skill acquisition in nursing students. 2006. 26: 123-130.
- 12- Cook, L. Inviting teaching behaviors of clinical faculty and nursing students anxiety. *Journal of nursing education*. 2005. 44(4): 150-160.
- ۱۳- ساقی، موسوی، نعمتی، مینو. بررسی نگرش دانشجویان پرستاری در مورد عوامل تاثیرگذار بر روند آموزش بالینی در مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۸۲. فصل نامه آموزش پزشکی. ۱۳۸۳. ۲۱: ۶-۱۴.
- 14- Kim. KH. Baccalaureate nursing students experiences of anxiety producing situations in the clinical setting. *Contemp Nurse*. 2003. 14(2): 145-152.
- ۱۵- صالحی، شایسته. و دیگران. مقایسه ویژگی های مدرسین بالینی اثربخش از دیدگاه مدرسین و دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*. ۱۳۸۳. ۱۱: ۴۳-۳۷.
- ۱۶- کیقبادی، سیف اله. عوامل تنیدگی آور آموزش پرستاری در مربیان پرستاری دانشکده های پرستاری و مامایی شهر تهران. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*. ۱۳۸۱. ۵: ۶۶-۶۱.
- 17- Salsali, M. Evaluating teaching effectiveness in nursing education: An Iranian perspective. *BMC medical education*. 2005. 5:29.
- 18- Aston, L. Molassiotis, A. Supervising and supporting student nurses in clinical placements: The peer support initiative. *Nurse education today*. 2003. 23: 202-210.
- ۱۹- پیروی، حمید. تجربه بالینی دانشجویان پرستاری: یک مطالعه کیفی. پایان نامه جهت اخذ دکتری پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ایران. ۱۳۸۴.
- ۲۰- شکورنیا، عبدالحسین و دیگران. دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نسبت به عوامل مؤثر در این باشد که در دانشگاه مورد پژوهش ما، دانشجویانی که به سال های بالا ارتقاء می یابند به حال خود رها نشده و از طرف اساتید بالینی حمایت نسبتاً بیشتری دریافت می کنند.
- با توجه به یافته های پژوهش پیشنهاد می شود تحقیقات بعدی توجه خود را به بررسی تاثیر تقویت رفتارهای آموزشی برانگیزنده اساتید بر کاهش اضطراب دانشجویان و پیامدهای یادگیری معطوف نمایند.
- همچنین جهت برآوردن نیاز عاطفی دانشجویان در ارتباط با ازدواج پیشنهاد می شود که مقدمات آن نظیر تامین خوابگاه متاهلین، وام ازدواج، کمک هزینه مکفی، مشاوره قبل و بعد از ازدواج و حتی کمک به ایجاد آشنایی از طریق صحیح از طرف مسئولین محترم مورد توجه جدی قرار گیرد.
- منابع:**
- ۱- عبدالعلیان، معصومه. روش های آموزش و یادگیری در آموزش پرستاری. بابل: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی بابل. ۱۳۸۲.
- 2- Patricia, A. Chesser, Smyth. The lived experiences of general student nurses on their first clinical placement: A phenomenological study. *Nurse education in practice*. 2005,5(6). Pp: 320-327.
- ۳- ضیغمی، رضا و دیگران. مشکلات آموزش بالینی از دید دانشجویان پرستاری. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین*. ۱۳۸۲. ۵۱-۵۰.
- ۴- عظیمی، حمیده. ضرغامی، مهران. بررسی مقابله مذهبی و میزان اضطراب در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال تحصیلی ۷۸-۷۹. *مجله علمی - پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مازندران*. ۱۳۸۱. ۱۲(۳۴): ص ۴۶-۳۷.
- 5- Revista. L. Nursing undergraduate anxiety about the first surgical instrumentation. *American de enfermagem*. 2004. 12(6). Pp: 1-12.
- 6- Wafika, AS. Jehad, H. Critical thinking, self-esteem and state anxiety of nursing students. *Nurs education today*. 2007. 27(2):162-168.
- 7- White, A. Kanji, N. Ernst, E. etal. Autogenic training to reduce anxiety in nursing students: randomized controlled trial. *Journal of advanced nursing*. 2006. 53(6): 729-735.

- ارزشیابی استاد. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۱۳۸۴. ۸(۴): ۹-۱۳.
- ۲۱- شریفی، مسعود. جورابچی، زینت. علیپور حیدری، محمود. تاثیرگذاری استاد بر ارزشیابی دانشجو از استاد و درس. مجله دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین. ۱۳۸۱. ۵: ۸۷-۸۱.
- 22- Tiwari, A. Lam, D. Yuen, KH. Etal. Student learning in clinical nursing education: perception of the relationship between assessment and learning. Nurse education today. 2005. 25(4): 299-308.
- ۲۳- مجیدی، سیدعلی. بررسی تاثیر آوای قرآن بر میزان اضطراب بیماران قبل از آنژیوگرافی عروق کرونر در یکی از بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی گیلان. سال ۱۳۸۰. پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته پرستاری.
- 24- Locken, T. Norberg, H. Reduced anxiety improves learning ability of nursing students through utilization of mentoring trials. College of nursing brigham young university provo utah. Faculty advisor, sheri p. Palmer. 2005.
- 25- Sprengel, AD. Reducing student anxiety by using clinical peer mentoring with beginning nursing students. Nurse educator. 2004. 29(6): 246-250.
- 26- Thrope, K. Loo, R. Critical thinking types among nursing and management undergraduates. Nurse educator today. 2003. 23(8): 566-574.
- 27- Tang, F. Chou, SH. Ching, H. etal. Students' perception of effective and ineffective clinical instructors. Journal of nursing education. 2005. 44(4): 187-192.

Survey relationship between clinical faculties' manner or teaching behaviors and nursing students' anxiety from students' view point at Guilan University of Medical Sciences, 2007

By: Latifi, Sh. MSN; Chehrzad, M. MSN; Mghsoudi, Sh. MSN;
Heidarzadeh, A. PhD in social medicine

Abstract:

Introduction: Students' perceptions of how clinical faculty behave and relate to them (both positively and negatively) were noted to influence their anxiety levels and consequently their ability to learn and perform safely and effectively.

Objective: This study aims to determine the relationship between clinical faculties' manner of teaching behaviors and nursing students' anxiety from students' viewpoint at Guilan University of Medical Sciences in 2007.

Materials and methods: In this descriptive correlational study 171 second, third and fourth year baccalaureate nursing students completed three questionnaires: an investigator designed students demographic data questionnaire, the clinical teaching survey and a self-evaluation questionnaire, designed to measure state anxiety.

Results: Findings of the Pearson's correlations indicated there were moderate negative correlations between the personally ($r=-0.63$, $p<0.0001$) and professionally ($r=-0.47$, $p<0.0001$) teaching behaviors of clinical faculty and students' state of anxiety. Covariate analysis revealed that indirectly, students' age, marital status and unit of clinical training effected statistically significant on anxiety.

Conclusion: Finding indicated that clinical faculty should be intentionally aware of how their teaching behaviors are perceived by students and influence student anxiety during clinical experiences.

Keywords: Nursing education, Clinical teaching, Clinical teaching behaviors, Anxiety

---